

Včasná detekce ohroženého dítěte

BC. EVA ČERNÁ

MGR. MARTINA ZABRANSKÁ

Jaké dítě
považujeme
za
ohrožené?

Za **ohrožené dítě** se považuje dítě, jehož životní podmínky mohou bezprostředně ohrožovat nebo poškozovat jeho vývoj a začlenění do společnosti.

Viz §6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Způsoby včasné detekce

Dítě (rodiče) se samo svěří učiteli/nepedagogickému pracovníkovi školy.

Učitel /nepedagogický pracovník si sám všimne.

Na situaci upozorní spolužáci nebo jejich rodiče.

Ohrožení identifikuje sociální pracovník školního poradenského zařízení, např. speciální pedagog.

Dítě se otevře při probírání tématu v rámci programu primární prevence.

Jakých varovných
projevů
si u dětí můžeme
všímat?

Fyzické týrání

dítě se zhoršilo ve školním prospěchu

má zvýšenou absenci ve škole

dítě se potuluje a utíká z domu

mívá problém s přijímáním autority

dítě je v kontaktu s dospělými opatrné,
vyhýbavé

viditelné známky fyzického násilí

dítě se chová vyděšeně a úzkostně

dítě je citlivější, než je u něj zvykem

rodiče jsou k dítěti nepřiměřeně kritičtí, tvrdí,
přísní, x o dítě se zdánlivě zajímají, respektive
jejich zájem je formální

Psychické týrání

Nízká sebedůvěra dítěte.

Dítě má strach, že udělá chybu.

Snaha odvrátit schůzku učitele s rodiči.

Dítě se chová vyděšeně nebo naopak agresivně.

Neurotické projevy v chování.

Sebepoškozování.

Útěky z domova.

Sexuální zneužívání

Náhlé nebo nezvyklé změny v chování.

Výkyvy v prospěchu.

Absence přátel.

Náznaky, že dítě něco skrývá, odmítá o tom mluvit.

Strach z jedné osoby.

Útěky z domu.

Poruchy příjmu potravy.

Zneužívání návykových látek.

Obscénní chování na veřejnosti, kresby se sexuálním podtextem.

Přejímání chování dospělých.

Zanedbávání

SPECIFICKÉ PROJEVY

Nedostavuje se na lékařská vyšetření, nemoc omlouvá většinou rodič.

Je často neupravené, špinavé, nosí několik dní stejné oblečení nebo je oblečeno nepřiměřeně k počasí.

Dítě je často unavené.

Má zvýšenou absenci nebo zvýšený počet pozdních příchodů.

Dítě je družné, dožaduje se pozornosti i od cizích lidí.

MOŽNÉ PŘÍČINY

Nedostatečná péče rodičů.

Manželská krize rodičů.

Rodina přišla o bydlení a žije po známých / na ulici.

Alkoholismus v rodině.

Gamblerství.

Výchovné problémy

SPECIFICKÉ PROJEVY

Dítě má problém s přijímáním autority.

Má opakované poznámky z chování.

Je sebestředné, dává ostatním příkazy.

Dítě se chová hrubě, neváhá použít násilné chování.

Často je iniciátorem rvaček.

Dítě slovně nebo fyzicky napadá učitele nebo další pracovníky školy.

MOŽNÉ PŘÍČINY

Dítě s psychiatrickou diagnózou.

Domácí násilí v rodině.

Zanedbávané dítě.

Krizová situace v rodině.

V hlavě
(Inside out)
USA, 2015

Práce ve skupině

1

Vzpomenete si na situaci, kdy se vám přišlo svěřit dítě / rodič, že se „něco děje“?

2

Podělte se s kolegy ve skupině, o co konkrétně šlo. Co vám sdělili? Žádali po vás něco?

3

Podařilo se vám s nimi téma otevřít? Jak jste postupovali? Jaký to přineslo efekt?

Doporučení pro vedení rozhovoru

Poskytnout prostor se vyjádřit, zjistit jejich pohled na situaci.

Aktivně naslouchat.

Volit otevřené otázky, abychom se dozvěděli co nejvíce.

Oceňovat, zaměřit se na pozitiva - Nehodnotit, nekritizovat.

Společně hledat možnosti řešení.

Uplatňovat partnerský přístup.

Soustředit se na přítomnost a možnost změny v budoucnu.

Práce ve skupině

1

Zaznamenejte, jakým způsobem a jakými cestami zachycujete možné ohrožení dítěte ve vaší škole?

2

Jaké nástroje máte k dispozici a které fungují?

3

Co vnímáte, že vám v tuto chvíli chybí, abyste mohli rychleji zachytit možné ohrožení dítěte?

Nejsme na to sami

Jednání se žákem /rodičem

Uspořádání výchovné komise

Konzultace s kolegou, výchovným poradcem, metodikem prevence, ředitelem, školním psychologem, ...

Metodický orgán

Externí konzultant – psycholog, sociální pracovník

Školské poradenské zařízení – pedagogicko psychologická poradna, středisko výchovné péče

Poskytovatelé sociálních služeb pro rodiny s dětmi

OSPOD

Užitečné odkazy

<http://esynergie.upol.cz/ditevohrozeni/>

Vzdělávací program ochrany dětí Educare (modul 1 – 4)

Děkujeme za pozornost.
